

Слѣдъ тоя бѣгълъ погледъ върху духовното развитие на сливенци задъ Дунава, трѣбва да се върнемъ пакъ къмъ тия въ старото имъ огнище.

Прѣзь 1853 г., въ взаимното училище на квартала Клуцохоръ сж учителствували духовнитѣ лица *Х. Папа Исая*, проигуменъ отъ Хилендарския мѣнастиръ. По-рано той е билъ таксидиотъ на сжщия мѣнастиръ въ Сливенъ, и като българинъ, прѣзь това врѣме е прѣподавалъ по български. Прѣзь 1856 г. той се срѣщналъ въ Сливенъ съ Иларионъ Макариополски, когато послѣдниятъ обикалялъ българскитѣ градове въ надвечерието на черковнитѣ ни борби.

Другъ мѣстенъ учителъ, сжщо духовно лице, прѣзь това врѣме е билъ *Попъ Петъръ Протопопъ*, проигуменъ отъ Зографския мѣнастиръ, сжщо българинъ (Ср. „Писмовника“ на Сава Доброплодни, 1853 г., стр. 165).

Изгонването на грѣцкия владика отъ Сливенъ и черковнитѣ борби.

Движението по черковния въпросъ съвпада съ революционното у насъ дѣло, свързано е съ него, а отъ друга страна, е пряма послѣдница на училищното ни пробуждане.

Частно за Сливенъ, отдѣлътъ по тоя въпросъ се разпада на двѣ: участието на сливенци въ изгонването на грѣцкитѣ владиици и това въ униатското движение. Борбата ни отнуса най-вече въ самия градъ Сливенъ и сжщеврѣменно къмъ дѣйността на сливенци въ Цариградъ и Влашко.

Авторитетътъ на Одринския митрополитъ въ сливенската епархия е билъ разклатенъ още прѣди да се начене какъвъ и да е въпросъ за отдѣлянето на българското духовенство отъ Цариградската патриаршия. Още прѣзь 1827 г. тоя митрополитъ е затворилъ сливенскитѣ училища, афоресалъ и аргосалъ нѣкои сливенски монаси, свещенници и единъ мѣстенъ учителъ. Това станало по интригитѣ на Светогорския таксидиотъ Партений, по народностъ грѣкъ и орждие на тоя митрополитъ. Очевидно е, че причината за това ще е била нѣкакво опитване на сливенци за самостойно пробуждане, още повече, че както е изповѣдало сливенското момче на Венелинъ въ Силистра, „единъ учителъ, който се е рѣшилъ да прѣподава по български въ Сливенъ (прѣди 1830 г.) билъ изгоненъ отъ Владиката“. Въ 1829 г., сливенци въ надвечерието да дигнатъ възстание въ града, изгонили съ камъни владиката Герасимъ и безъ малко щѣли да го убиятъ между Сливенъ и Ямболъ, както пише Раковски въ своя „Горски пжтникъ“. Това е първото извѣстие въ историята ни за позорно изпжждане на владика отъ паство, което до то-